

KAMER VOOR HET NOTARIAAT

Beslissing in de zaak onder nummer van: C/05/436969 KL RK 24-75

KAMER VOOR HET NOTARIAAT IN HET RESSORT ARNHEM-LEEUWARDEN

Kenmerk: C/05/436969 / KL RK 24-75

beslissing van de kamer voor het notariaat

op de klacht van

[naam klager],

wonende te [woonplaats],

klager

tegen

[naam notaris],

kandidaat-notaris te [vestigingsplaats]

Partijen worden hierna respectievelijk klager en de kandidaat-notaris genoemd.

1. Het verloop van de procedure

1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit

- de klacht, met bijlagen, van 31 mei 2024;
- het verweer, met bijlagen, van de kandidaat-notaris van 28 juni 2024;
- repliek, van 11 juli 2024;
- dupliek, van 17 juli 2024;
- de pleitnotities, van de kandidaat-notaris van 4 november 2024, met als bijlagen het gespreksverslag van 14 december 2023, de ontslagbrief van 5 februari 2024 van de behandeld arts van erflater, het verslag van het medisch beleid van 6 oktober 2023 en de e-mail van klager van 31 december 2023.

1.2. De klachtzaak is ter zitting van 4 november 2024 behandeld, waarbij zijn verschenen klager en de kandidaat-notaris.

2. De feiten

2.1. De kandidaat-notaris is met ingang van 1 augustus 2023 gedefungeerd als notaris. Sindsdien is zij werkzaam als kandidaat-notaris.

2.2. De klacht ziet op de werkzaamheden rondom het testament dat de kandidaat-notaris heeft opgesteld en gepasseerd voor de heer [naam erflater] (hierna: erflater).

2.3. Het laatste testament van erflater is gepasseerd op 3 januari 2024. Erflater is op 27 april 2024 overleden. Klager is de neef van erflater.

3. De klacht en het verweer

3.1. Klager verwijt de kandidaat-notaris dat zij – samenvattend – niet heeft voldaan aan haar zorgplicht, omdat zij:

1. gebruik heeft gemaakt van een Hotmail account voor het verzenden van stukken en WhatsApp voor het doorzenden van een foto van de factuur;
2. onvoldoende onderzoek heeft gedaan naar de wilsbekwaamheid van erflater;
3. zichzelf, zonder toestemming van de erfgenamen, heeft benoemd tot executeur-testamentair en zij geen afschrift van het testament en informatie verstrekt over de erfgenamen van erflater.

3.2. De toelichting van klager:

Ad 1. De kandidaat-notaris heeft niet op adequate wijze aandacht besteedt aan de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevens verwerking door gebruik te maken van WhatsApp en een privé e-mailaccount voor het verzenden van stukken.

Ad 2. Klager heeft aangevoerd dat erflater ten tijde van het opstellen van het testament een behoorlijk aantal indicatoren bezat om een nader onderzoek te rechtvaardigen en klager vraagt zich af of de kandidaat-notaris het “stappenplan wilsbekwaamheid” heeft nageleefd.

Ad 3. Klager heeft op 31 december 2023 zowel erflater als de kandidaat-notaris laten weten niet langer te willen optreden als executeur-testamentair van erflater. De kandidaat-notaris heeft zichzelf vervolgens als executeur benoemd, zonder toestemming van de erfgenamen. Op herhaaldelijke verzoeken om nadere informatie over de erfgenamen geeft zij aan dat alleen erfgenamen het testament mogen inzien.

3.3. Op het verweer van de kandidaat-notaris zal de kamer hierna, voor zover het verweer van belang is voor de beoordeling, nader ingaan.

4. De beoordeling

4.1. Op grond van artikel 93 lid 1 Wet op het notarisambt (hierna: Wna) zijn notarissen, toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen aan het tuchtrecht

onderworpen. De tuchtrechter toetst of hun handelen of nalaten in strijd is met het bepaalde in de Wna en de andere toepasselijke bepalingen. Ook kan de tuchtrechter toetsen of zij voldoende zorg in acht hebben genomen ten opzichte van de (rechts)personen voor wie zij optreden en of zij daarbij hebben gehandeld zoals een behoorlijk beroepsbeoefenaar behoort te doen.

Wijze van communiceren

4.2. Klager meent dat de kandidaat-notaris onprofessioneel heeft gehandeld door een factuur via Whatsapp te sturen en omdat zij via haar privé-emailadres communiceert.

4.3. De kandidaat-notaris heeft op verzoek van erflater telefonisch contact opgenomen met klager in verband met de betaling van de declaratie. Erflater gaf aan dat klager tijdelijk zijn bankzaken verzorgde, omdat hij zelf niet digitaal kon bankieren. Om die reden heeft de kandidaat-notaris met klager gebeld en met hem afgesproken de declaratie per Whatsapp te sturen. Indien er een verzoek van klager zou zijn geweest om de declaratie per e-mail of post te verstrekken, dan zou zij dit vanzelfsprekend hebben gedaan. In verband met technische redenen kan zij alleen met haar privé account e-mailen. Zij kon daarom via haar eigen privé account sneller reageren op de e-mail van klager. De kandidaat-notaris vond op dat moment het belang van de klager te groot om te wachten met het versturen van de e-mail en besloot daarom om gebruik te maken van haar privé account.

4.4. Klager heeft ter zitting niet betwist dat hij met de kandidaat-notaris had afgesproken om de declaratie via Whatsapp te zenden. De kamer overweegt in dit kader dat het voor een notaris niet professioneel is om voor de verzending van notariële documenten gebruik te maken van Whatsapp of een privé account, zeker niet binnen het notariaat waar vertrouwelijkheid en zorgvuldigheid essentieel zijn. De kamer is van oordeel dat klager expliciet heeft ingestemd met het gebruik van Whatsapp voor het verzenden van de declaratie en dat verder niet is gebleken dat er gevoelige persoonsgegevens zijn verstuurd en acht deze werkwijze in dit specifieke geval aanvaardbaar.

Beoordeling van de wilsbekwaamheid

4.5. Volgens klager had de kandidaat-notaris het “Stappenplan Beoordeling Wilsbekwaamheid ten behoeve van de notariële dienstverlening” van de KNB (hierna: het Stappenplan) moeten volgen, omdat er verschillende omstandigheden waren om de wilsbekwaamheid van erflater te onderzoeken. Zo was hij op hoge leeftijd (101 jaar), opgenomen in een verzorgingstehuis en had hij zijn financiële administratie niet meer in eigen hand.

4.6. De kandidaat-notaris overlegt ter zitting een e-mail van klager van 31 december 2023 waarin klager schrijft dat hij zich terugtrekt als “financieel adviseur” van erflater en niet meer tot executeur testamentair benoemd wenst te worden in het nieuwe testament van erflater. Dit was voor de kandidaat-notaris een aannemelijke reden van erflater om het testament opnieuw te wijzigen. De kandidaat-notaris voert verder in haar verweer aan dat zij bij de bespreking met erflater het Stappenplan heeft meegenomen als handleiding en dat zij van deze bespreking een uitgebreid gespreksverslag heeft opgesteld. Dit gespreksverslag heeft de kandidaat-notaris ter

zitting (uitsluitend) aan de kamer overhandigd. De kandidaat-notaris heeft erflater bij haar bezoek meerdere vragen gesteld en hem ook een aantal zaken laten herhalen. Zij heeft geen enkele twijfel gehad over de wilsbekwaamheid van erflater en aan het gebruik van het Stappenplan kwam zij dan ook niet toe.

4.7. De kamer stelt het volgende voorop. Als uitgangspunt geldt dat iedereen aan wie op grond van de wet de bekwaamheid daartoe niet is ontzegd, bij testament uiterste wilsbeschikkingen kan maken. Een notaris dient daaraan in beginsel zijn ministerie (-dienst) te verlenen en moet op verlangen van een testateur doen wat is vereist om diens uiterste wilsbeschikkingen in een testament vast te leggen. Zoals bij elke akte moet de notaris de wilsbekwaamheid van de betrokkene beoordelen. Het komt daarbij in eerste instantie aan op de eigen waarneming van de notaris, die daarvoor een redelijke beoordelingsvrijheid toekomt. Bij gereede twijfel aan de wilsbekwaamheid is in het algemeen verder onderzoek aangewezen. Het Stappenplan biedt hiervoor een handreiking. Het behoort tot de kernverantwoordelijkheden van een notaris om de vrije en onafhankelijke wilsvorming van degene die een testament maakt te bewaken. Verder moet de notaris op grond van artikel 43 lid 1 Wna zich ervan vergewissen dat een comparant de inhoud van de akte(n) begrijpt en dat de inhoud van deze akte(n) overeenstemt met de wil van de verschijnende partij. Deze informatieplicht hoort tot de kerntaken van de notaris en is onderdeel van de zorgplicht van de notaris.

4.8. De kamer heeft ter zitting kennisgenomen van het gespreksverslag van de notaris met erflater van 14 december 2023. De kandidaat-notaris heeft op basis van haar eigen waarneming niet getwijfeld aan de wilsbekwaamheid van erflater en kwam daarom niet toe aan toepassing van het Stappenplan. De kamer is van oordeel dat de kandidaat-notaris zorgvuldig heeft gehandeld door de wilsbekwaamheid van erflater te beoordelen op basis van haar eigen waarnemingen.

De verstrekking van het testament

4.9. De nalatenschap van erflater is nog niet afgewikkeld. Uit de door partijen verstrekte informatie blijkt dat klager is onterfd en dat hij een legaat ontvangt uit de nalatenschap van erflater. Dit betekent dat klager alleen recht heeft op inzage van het gedeelte waar hij belang bij heeft, in dit geval, de onterving, het legaat en de executele. De kandidaat-notaris bevestigt dat klager uiteraard een uittreksel van het testament betreffende zijn legaat en de executele krijgt toegezonden zodra dit gereed is. Voor het overige heeft klager geen recht op inzage van het testament. De kamer is van oordeel dat de kandidaat-notaris ook op dit klachtonderdeel correct heeft gehandeld door de klager alleen inzage te geven in de relevante delen van het testament.

4.10. Het voorgaande leidt tot de conclusie dat de klacht op alle onderdelen ongegrond is.

5. De beslissing

De kamer voor het notariaat in het ressort Arnhem-Leeuwarden

- verklaart de klacht op alle onderdelen ongegrond.

Deze beslissing is gegeven door mrs. A.E. Zweers, voorzitter, T.P. Hoekstra en J.A.H. Bruggemann, leden, en in tegenwoordigheid van M.A.T. de Weerd LLB, secretaris, door de voorzitter in het openbaar uitgesproken op 13 december 2024.

De secretaris

De voorzitter

Tegen deze beslissing van de kamer voor het notariaat kunnen partijen binnen dertig dagen na de datum van verzending van deze beslissing hoger beroep instellen bij het gerechtshof Amsterdam, Postbus 1312, 1000 BH Amsterdam.